

यजमानस्य प्रीतिपूर्वकमभीष्टं सम्पादयन्त आहिता भवन्ति ।

पूर्वाक्तैरथर्वपितुमित्यादिमन्त्रैरुपस्थानं विधत्ते । “प्रवसथ-
मेध्यन्नेवमुपतिष्ठेतैकमेकम् । यथा ब्राह्मणाय गृहे वामिने परि-
दाय गृहानेति । तादृगेव तत्” इति । आहिताग्निर्यदा देशान्तरं
गमिष्यति तदा पूर्ववदुपतिष्ठेत । पूर्ववत्प्रजापतिर्विराजः क्रमेण
अथर्वपितुमित्यादिमन्त्रैर्विराजं परिगृहीतवानित्यर्थवाद उक्तः ।

तेनार्थवादेनाधानकालीनस्योपस्थानस्य विधिरुन्नेयः । अतएव
सूत्रकार आधानादूर्ध्वं पवमानेष्टिभ्यः पूर्वमेतदुवाच । अथ
विराट्क्रमैर्यजमान उपतिष्ठते । अथर्वपितुं मे गोपायेत्यादि ।
अत आधानकालीनमुपस्थानं दृष्टान्तीकर्तुमेवमित्युक्तम् । यथा
लोके गृहस्वामी कश्चिदन्यं कश्चिद्ब्राह्मणं गृहरक्षार्थं वासयित्वा
तस्मै ब्राह्मणाय गृहान् परिदाय त्वमेवमेवं रक्षेति बुद्धिप्र-
दानं कृत्वा ग्रामान्तरे गच्छति । तादृगेव तदुपस्थानं द्रष्टव्यम् ।

उपस्थानान्तरं विधत्ते । “पुनरागत्योपतिष्ठते । सा भागेय-
मेवैषान्तत् । सा तत ऊर्ध्वारोहत् । सा रोहिण्यभवत् । तद्रोहिण्यै
रोहिणीत्वम् । रोहिण्यामग्निमादधीत । स्व एवैनं योनौ प्रतिष्ठि-
तमाधत्ते । च्छध्रोत्येनेन” इति । ग्रामान्तरादागत्य पुनरप्याहि-
तानग्नीन् अथर्वपितुमित्यादिमन्त्रैरुपतिष्ठेत । ते च प्रत्येकमुप-
स्थानमन्त्राः । सन्ध्योपस्थानमन्त्रस्तु पञ्चधाग्नीन् व्यक्रामदित्यादिः ।
सचैवमुत्तरप्रपाठके पठिष्यते । पञ्चधाग्नीन् व्यक्रामत् । विराट्
सृष्टा प्रजापतेः । ऊर्ध्वारोहद्रोहिणी । योऽग्निरग्नेः प्रतिष्ठिति-
रिति । एतन्मन्त्रतात्पर्यस्य प्राजापत्योपाख्यानरूपार्थवादे पूर्व-